

Čís. 8866.

Nabyl-li kdo v důvěře ve veřejné knihy nadzástavního práva na pohledávce v době, kdy vklad zástavního práva pro pohledávku byl právoplatný, nelze nadzástavnímu právu odporovati z důvodu, že pohledávka byla fingována a nikdy nebyla po právu a že zástavní právo pro ni bylo zřízeno trestným způsobem.

(Rozh. ze dne 11. dubna 1929, Rv I 1745/28.)

Na nemovitosti Jana M-a vážla pohledávka Berty Sch-ové, na níž nabyl žalobce nadzástavního práva. Nemovitost Jana M-a byla exekučně prodána a peníz, přikázaný na pohledávku Berty Sch-ové, byl složen k soudu vzhledem k dosud nerozhodnutému odpůřcímu sporu, vedenému žalovanou proti Bertě Sch-ové (§ 220 ex. ř.). Žalobou, o níž tu jde, domáhal se žalobce na žalované, by byla uznána povinnou svoliti, by mu byl vydán peníz složený k soudu pro pohledávku Berty Sch-ové. Žalobě bylo vyhověno soudy všech tří stolic, Nejvyšším soudem z těchto

důvodů:

Dovolatelčiny vývody, že žalobcovo nadzástavní právo na pohledávce Berty Sch-ové není po právu, protože pohledávka jest, jak bylo prokázáno, fingována a zástavní právo pro ni bylo, což jest rovněž prokázáno, zřízeno trestným způsobem (§ 1 zák. ze dne 25. května 1883, čís. 78 ř. zák.), měly by místo a mohly by míti platnost, kdyby šlo o pohledávku a o zástavní právo Berty Sch-ové, avšak nelze jim přiznati opodstatnění a tudíž úspěch, pokud jde o smluvní nadzástavní právo žalobcovo na pohledávce, a to proto, že nadzástavního práva na pohledávce Sch-ové nabyl žalobce, když vklad zástavního práva pro tuto pohledávku byl formálně právoplatný a žalobce jednal, jak uznaly nižší soudy a v dovolání není napadeno, nabývá smluvního nadzástavního práva, v důvěře v knihy veřejné. Tomu-li tak, jest nerozhodné, že pohledávka Berty Sch-ové byla fingována a nikdy po právu nebyla, a nerozhodné, že zástavní právo Sch-ové bylo, jak jest prokázáno, zřízeno způsobem trestným. Zákon (§ 1500 obč. zák., § 71 knih. zák.) chrání důvěru v knihy veřejné a žalobce, nabyv nadzástavního práva za řečených okolností, t. j. v důvěře v pozemkovou knihu, jest této ochrany účasten. Popírá proto žalovaná neprávem jeho nadzástavní právo, pokud se týče žalobcův nárok na 4.806 Kč, které byly na pohledávku Berty Sch-ové přikázány z nejvyššího podání za zavazené pro ni nemovitosti Jana M-a.

Čís. 8867.

Při exekuci pro nárok, který jest závislý na vzájemném plnění vymáhajícího věřitele z ruky do ruky, jest přípustným dodatek k povolení exekuce poukazující na onen vzájemný závazek vymáhajícího věřitele.

(Rozh. ze dne 11. dubna 1929, R II 109/29.)